

Onbegraven

Van Ulrika Rolfsdotter verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Duivelsdal

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Ulrika Rolfsdotter

Onbegraven

Vertaald uit het Zweeds door Marit Kramer en
Tineke Jorissen-Wedzinga

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6355 9

© 2022 Ulrika Rolfsdotter

© 2023 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers, Amsterdam en

Marit Kramer en Tineke Jorissen-Wedzinga

Oorspronkelijke titel *Syndabarn*

Oorspronkelijke uitgever Bazar

Omslagontwerp Buro Blikgoed

Omslagillustraties © ДЕРЕВО by plainpicture/Aleksander Rubtsov

(bovenste beeld), © plainpicture/Ole Spata (onderste beeld)

Foto auteur © Thron Ullberg

Published by agreement with Ahlander Agency

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor mijn geliefde vader Rolf

1943-2021

Proloog

De augustuszon komt vanachter de bergkam tevoorschijn. Boven het troebele water van het Bålsjö-meer dansen de insecten en libellen al in het ochtendlicht.

Aan de rand van het bos staat een vrouwtjesvos. Met haar waakzame ogen aanschouwt ze de vogels en vliegen die zich boven de lichamen op het strand hebben verzameld en die een weg weten te vinden naar de open ogen en de wonden. De geur van bloed vermengt zich met de geur van het mensendier dat verderop zit verstopt, in de afgelegen aardkelder waar anders alleen maar muizen zitten. De moedervos deinst terug en stoot een waarschuwende kreet uit voordat ze de veiligheid van het bos opzoekt.

De jongen in de aardkelder wordt wakker van een geluid. Hij drukt zich tegen de koude muur aan, trekt zijn knieën op naar zijn gezicht en slaat zijn armen om zijn benen. Zijn hele lichaam trilt. Hij staart naar de kleine houten deur die van binnenuit niet op slot kan, een steen houdt de deur dicht. Wat was dat voor geluid? Heeft de beer er de hele nacht gewacht? Het klonk als een kreet, maar dat geluid maken beren toch niet? Hij huivert. Stel dat het een *myling* was? Hij moet denken aan de verhalen van zijn oma over de geestverschijningen van ongedoopte kinderen die door hun moeder werden vermoord en in het bos werden begraven. In gedachten ziet hij hoe de deur opengaat, hoe een aards kind met holle ogen vol

krioelende wormen uit de grond omhoog is gekropen en hem achtervolgt. Om hem voor zijn zonden te straffen.

Hij heeft kippenvel op zijn armen, zijn broek is nat. Hij durft niet te bewegen, niet naar buiten te gaan. Hij wil niet zien wie daarbuiten roept. Dood of levend.

Nu hoort hij het opnieuw. De jongen doet zijn handen voor zijn gezicht, knijpt zijn ogen dicht en wiegt heen en weer. Vergeef me alles, bidt hij. Vergeef me, goede God en Jezus, maar hij weet dat het zinloos is, omdat het onvergeeflijk is wat hij heeft gedaan.

1

Ze rende als in een roes. Ze werd nageroepen, maar ze zag niemand, voelde alleen maar dat ze er waren. Die schaduwen, zonder gezicht.

Annie Ljung sloeg haar ogen open en hapte naar adem. Haar mond was droog en ze had een zeurende hoofdpijn. Ze knipperde en ze zag weer helderder. Haar dekbed was naar beneden gegleden en haar borsten lagen bloot. Ze besepte dat ze helemaal naakt in bed lag.

Ze draaide haar hoofd opzij. Daar lag Thomas met zijn rug naar haar toe. Zijn borstkas bewoog op en neer. Nu kwamen de beelden van gisteravond terug. Een voor een, als cameraflitsen. Het eten. De wijn. De bank en de zoenen. Thomas' naakte bovenlijf.

Shit. Dit was niet de bedoeling. En dat was haar schuld. Zij zat fout, zo verdomde fout.

Thomas lag nog steeds van haar afgewend, onbeweeglijk.

Voorzichtig draaide ze zich om en stak haar hand uit naar haar mobiele telefoon op het nachtkastje. Een minuut voor zeven. Thomas' wekker kon elk moment afgaan. Het was vrijdag, ze moesten allebei werken.

Annie haalde zo stil mogelijk diep adem en kwam langzaam omhoog. Ze zag dat haar kleding op het kleed naast het bed lag.

Ja, ze had het gewild, maar niet op deze manier. Zij had het ritme bepaald en wilde dat het eindelijk achter de rug zou zijn. Had Tho-

mas gemerkt hoe dronken ze was geweest? Waarschijnlijk niet. Ze was moeilijk te peilen, mensen hadden vaak geen idee wat ze dacht of voelde. Dat kreeg ze zeer regelmatig te horen, en niet alleen van Thomas.

Haar telefoon knipperde. Herinnering voor haar afspraak met de psycholoog, 07:30 uur. Godsamme.

Ze sloeg het dekbed van zich af en stond op, pakte haar kleren en liep op haar tenen naar de hal. Vervolgens trok ze de slaapkamerdeur achter zich dicht en kleeedde zich aan. Ze pakte haar jasje van de kapstok, haar tas van de hoedenplank en draaide voorzichtig het slot van de buitendeur open.

Buiten sloeg de warmte haar tegemoet. Het zonlicht scheen in haar ogen en het voelde benauwd. Haar slapen klopten, de grond leek te deinen.

Ze keek om zich heen en ze bedacht dat haar auto nog voor het gemeentehuis aan de andere kant van de stad stond. Maar beter ook, want ze was niet in staat om nu achter het stuur te kruipen. Vluchtig wierp ze een blik op Thomas' keukenraam voordat ze de straat overstak en naar het plein holde.

De kleine wachtkamer was leeg en de deur naar de kamer van haar psycholoog was godzijdank dicht. De radio stond aan om te voorkomen dat de woorden uit de spreekkamer naar de wachtruimte zouden doorsijpelen.

Annie haastte zich naar het toilet. In de spiegel zag ze een bleek gezicht. Mascaravlekken op haar wangen, haar haar in de war en niet gewassen. De blik van een opgejaagd dier.

Ze liet ijskoud water in het kommetje van haar handen lopen en waste de zichtbare sporen van gisteren weg. Ze viste twee paracetamols uit de toilettas die in haar handtas zat, poetste haar tanden, bracht opnieuw mascara aan en ging vervolgens in de wachtruimte op een van de stoelen zitten.

Op de klok aan de muur zag ze dat het tien voor halfacht was. Zou Thomas al wakker zijn?

Ze haalde haar mobiel uit haar tas. Geen gemiste gesprekken of berichten. Ik moet iets typen en op een of andere manier uitleg geven, dacht Annie. Zo gedroeg je je niet. Normale mensen vertrokken niet zonder een woord te zeggen.

Ze frunnikte aan het toestel, maar net op dat moment ging de deur van de spreekkamer open en zag ze de glimlach van haar psycholoog Ylva Persgård.

‘Goedemorgen, Annie.’

Annie stopte haar telefoon in haar tas en mompelde ‘goedemorgen’ voordat ze Ylva voorbijsnelde. Ze was bang dat ze nog naar drank rook hoewel ze haar tanden had gepoetst.

Ze ging in dezelfde fauteuil als de vorige keer zitten, in de hoek bij de staande lamp, en legde haar jasje over de armleuning. Ze deed een poging om een pluk haar uit haar gezicht te blazen, maar die zat vastgeplakt.

Uit haar ooghoek zag ze hoe Ylva haar notitieblok pakte, plaatsnam in de andere fauteuil en haar benen over elkaar sloeg. Zoals altijd was ze netjes gekleed, ze droeg een donkerblauwe broek en een witte blouse. Ze had een zijscheiding in haar bruine haar, dat ze in een paardenstaart droeg. Onopvallend opgemaakt. Sinds hun eerste ontmoeting kwam de psycholoog over als een rustig en beheerst iemand, bijna op het irritante af. Een stabiele persoon, Annies tegenpool.

Ze kneep haar ogen halfdicht vanwege het zonlicht dat door de ramen naar binnen scheen. Ylva’s planten leken in de zomervakantie flink te zijn gegroeid, die van Annie waren verlept en dood. De psycholoog zorgde duidelijk goed voor haar planten. Bleven ze in leven door de lucht die werd uitgeademd? Van al die ongelukkige zielen die hier hun angsten, zorgen en teleurstellingen uitademden. Rechtstreeks de potgrond in.

‘Welkom terug, Annie,’ zei Ylva glimlachend. ‘Je hebt je haar laten groeien! Leuk!’

In een reflex hield Annie haar hoofd schuin waardoor haar haar

tot over haar schouders viel, over het litteken in haar hals.

‘Dank je,’ mompelde ze. ‘Hoe was jouw zomervakantie?’

‘Goed, dank je. Ik ben voornamelijk thuisgebleven, maar ik ben ook nog met mijn kinderen in Dalarna geweest bij mijn familie. En jij dan? Ben jij hier gebleven of ben je ergens naartoe geweest?’

Annie kneep haar handen dicht in haar schoot, probeerde haar misselijkheid weg te slikken. Ze had nog steeds zeurende hoofdpijn. Zou de paracetamol inmiddels niet moeten werken?

‘Voornamelijk hier,’ zei ze. ‘Maar ik heb een paar uitstapjes gemaakt.’

‘Dat klinkt als een rustige zomer. Ik begrijp dat dat voor jou erg welkom was, jammer dat het geen beter weer was.’

De hele zomer was verregend, maar voor dit weekend werd een hittegolf voorspeld, net nu iedereen weer aan de slag moest.

‘Hoe ging het tijdens de zomervakantie?’ vervolgde Ylva, die haar onderzoekend aankeek. ‘Ik heb wel het idee dat je wat bent afgevallen.’

Annie knikte. ‘Mijn eetlust is niet wat die geweest is.’

Dat was waar. In de zomervakantie was ze slanker geworden, ze had het aan haar kleding gemerkt. Daarom had de wijn er ook zo in gehakt.

Ylva knikte. ‘Ik begrijp het. En heb je nog last gehad van je angsten?’

‘Af en toe. Niet heel vaak.’

Annies ogen dwaalden naar het schilderij op de muur. Dat met lichtroze zaadlobben, die leken op rozenblaadjes die zich ontvouwen. Annie vond het lijken op een vrouwelijk onderlijf, maar ze durfde Ylva niet te vragen wat het motief eigenlijk moest voorstellen.

‘Verder nog iets?’ vroeg de psycholoog. ‘Slaapproblemen, buikpijn, duizeligheid?’

‘Ik heb een paar keer nachtmerries gehad. Steeds dezelfde. Dat mensen me achternazitten, dat het mistig is, dat ik ren.’

‘Dat is heel normaal, daar hebben we het al eerder over gehad,’ stelde Ylva vast. ‘Na verloop van tijd wordt dat minder.’

Annie slikte. Op het tafeltje dat tussen hen in stond, stond een karaf water met daarnaast twee omgekeerde glazen. In een van de glazen schonk ze water en dronk dat op.

‘Hoe gaat het met je baan? Je zit nog steeds bij maatschappelijk werk, toch?’ vroeg Ylva.

Annie knikte. ‘Maar ik doe het heel rustig aan, probeer niet te veel betrokken te raken bij mijn cliënten. Na alles wat er gebeurd is in het voorjaar houdt mijn baas mij extra in de gaten.’

Maatschappelijk werk in Kramfors was een kleine afdeling bestaande uit slechts zes contactpersonen en een daarvan zat langdurig in de ziektewet. Het was een kleine gemeente, iedereen wist alles van elkaar en iets geheimhouden was een uitdaging. Annie had überhaupt niets over haar privéleven verteld, en daarom vonden haar collega’s haar afstandelijk en lastig. Maar dat had ze er graag voor over. Ze had haar redenen om haar collega’s op afstand te houden, en waarom dat was ging alleen haar aan.

Ylva gaf haar een goedkeurende blik en complimenteerde haar omdat ze een stap terug had gedaan om te focussen op haar welbevinden. Werken met sociaal kwetsbare mensen vereiste veel van je, ook als je niet zoiets heftigs als Annie had meegemaakt.

‘Omdat het alweer even geleden is dat we elkaar hebben gezien, wilde ik beginnen met een soort herhaling,’ zei Ylva, en ze sloeg haar notitieblok open.

In een paar zinnen vatte ze de twee sessies van het afgelopen voorjaar samen. Ze hadden gesproken over Annies achtergrond, de invalbaan bij maatschappelijk werk, de frontotemporale dementie van haar moeder, en uiteindelijk over de traumatische gebeurtenissen in het voorjaar. Ook hadden ze het gehad over de verdwijning en de dood van haar nog jonge achternichtje en de brand die Annie bijna het leven had gekost.

‘Hoe gaat het met je moeder? Als ik het me goed herinner van

onze laatste keer wilden jij en haar arts haar medicatie aanpassen?’

Annie knikte. Na meerdere gesprekken met Birgitta’s arts hadden ze besloten om te stoppen met de dementiemedicatie om te kijken of Birgitta helderder zou worden. De hoop was dat zij en haar moeder dichter tot elkaar zouden komen.

Annie had geen idee hoe de psycholoog haar zover had gekregen, maar tijdens de tweede sessie had ze Ylva al verteld dat zij en haar moeder nooit over vroeger hadden gesproken. Ze hadden hun merkwaardige relatie nooit aangeroerd; een relatie die altijd al ingewikkeld was geweest, maar die na de gebeurtenissen op de middelbare school verder was verslechterd. Er waren nog steeds die open wonden, de vragen die op antwoord wachtten. Ze had geen idee wat er in haar moeder omging, ze wist niet waarom haar moeder haar naar Stockholm had gestuurd.

‘Is er een verandering opgetreden?’

Annie schudde haar hoofd. ‘Nee, er zijn nog maar twee weken verstreken.’

‘Ik begrijp het. Ik duim voor je dat er verbetering in de situatie met je moeder optreedt. Waar wil je vandaag graag tijd aan besteden?’

‘Geen idee, er speelt zoveel,’ zei Annie zuchtend.

Ze zag Thomas’ naakte bovenlichaam voor zich. Zijn geur, zijn gezicht, zijn armen om haar heen. Zijn lichaam tegen het hare gedrukt, op haar.

‘Annie?’

Ylva’s stem bracht haar in één klap terug in de werkelijkheid.

‘Sorry, wat zei je?’

Ylva glimlachte. ‘Je leek heel even heel ver weg, waar dacht je aan?’

Annie nam een slokje water. Ze merkte hoe de hand waarmee ze het glas vasthield trilde. Ze moest het vertellen, Ylva zou bovendien vroeg of laat vragen hoe het met Thomas was gegaan. Zij en Thomas hadden elkaar in mei ontmoet. Thomas wist van haar verhaal, dat

ze moeite had mensen toe te laten en hij respecteerde dat. Maar Annie had gemerkt dat Thomas nu de zomervakantie voorbij was andere verwachtingen begon te krijgen. En ze wilde zo graag nader tot hem komen, op hem vertrouwen. Op een bepaald moment zou hij het wachten beu zijn, er bestond geen enkele man die eeuwig bleef wachten. Ze was geen maagd meer. Ze had wat gerommeld met jongere mannen die lichamelijk minder sterk waren dan zij en die ook dronken. Verlieft was ze op geen van hen geweest.

Annie had alles verteld aan haar psycholoog, die haar had aangemoedigd om zonder drank op toenadering te zoeken tot Thomas. *Haar angsten onder ogen zien*. Daar draaide het allemaal om. Ze wist hoe ze het had moeten aanpakken, toch had ze precies het tegenovergestelde gedaan.

Ze zette het glas op tafel en schraapte haar keel.

‘Ik ben gisteren bij Thomas blijven slapen,’ mompelde ze.

Nu veerde Ylva op. ‘O? Hoe ging dat?’

Annie wreef over haar slaap. Wat zou ze daarop antwoorden? Ze wilde Ylva niet teleurstellen, niet vertellen hoe verkeerd ze het had aangepakt.

‘Bij de eerste poging lukt het bijna nooit om te doen waar je bang voor bent,’ ging Ylva verder, alsof ze haar gedachten kon lezen. ‘Het is eerder zo dat je het gevoel hebt dat je gefaald hebt in plaats van andersom. Het belangrijkste is dat we inzicht krijgen in wat je lastig vindt, zodat we daaraan kunnen werken.’

‘Maar ik heb alles waarschijnlijk al verpest!’ barstte Annie uit. Haar keel werd dichtgeknepen, ze moest bijna huilen. ‘Ik heb alles verkeerd gedaan. We hebben gegeten en wijn gedronken, ik was zo zenuwachtig en bang, en ik wilde het gewoon achter de rug hebben. Ik had te veel gedronken en ging maar door, hoewel ik niet nuchter meer was. En nu kan ik me niet eens herinneren wat er is gebeurd. Wat zo mooi zou moeten zijn, is helemaal verpest. Zoals gewoonlijk heb ik het compleet verknald. Sorry.’

Ylva schudde haar hoofd en er verscheen nogmaals een glim-

lach op haar gezicht. Altijd die lach waardoor Annie zich nog bezwaarder voelde.

‘Je moet geen sorry tegen mij zeggen, je zit hier niet voor mijn bestwil. En het is geen mislukking, slechts een eerste poging. De volgende keer probeer je het zonder drank.’

Annie schudde haar hoofd. ‘Met Thomas wordt het niets meer.’

‘Waarom zeg je dat nou?’

Annie beet hard op haar onderlip om niet in huilen uit te barsten. ‘Toen ik wakker werd, sliep hij nog en ben ik vertrokken zonder hem wakker te maken. Dat doet een normaal mens toch niet? Ik schaam me. Ik heb het gevoel dat ik hem in de steek heb gelaten, hem heb behandeld zoals alle anderen, hoewel hij zoveel beter verdient.’

Ylva legde haar pen neer en vouwde haar handen samen boven haar notitieblok. ‘In onze eerdere gesprekken heb je Thomas omschreven als een zorgzame en prettige man. Hij begrijpt het vast wel, je hoeft hem alleen maar uit te leggen hoe je je voelt.’

Annie voelde dat haar maag zich weer omkeerde. Uit Ylva’s mond klonk het allemaal zo eenvoudig. Verdomme, wat was er toch mis met haar? Thomas was niet gevaarlijk, hij bedoelde het goed.

Ylva’s woorden drongen niet meteen tot haar door. Dat ze haar eerste ervaring met intimiteit associeerde met een zwakke positie, machteloosheid, controleverlies. Dat ze haar houding ten opzichte van nabijheid moest herprogrammeren, ze moest controle krijgen over de situatie. Zich veilig voelen. En zonder drank. *Face your fears.*

In een reflex voelde ze met haar hand onder haar oor en aan het litteken in haar hals, de eeuwige herinnering aan de dag waarop alles veranderd was. De dag die het leven had verdeeld in een voor en een na.

‘Annie?’ Ylva glimlachte voorzichtig. ‘Ben je bereid om het opnieuw te proberen met Thomas?’

Annie knipperde met haar ogen en keek naar de klok aan de muur. De wijzers kromden en de cijfers zweefden, als in een kunst-

werk van Salvador Dalí. Was hij nou degene die zijn oor afsneed en gek werd? Nee, dat was Van Gogh.

Ze knikte.

‘Ja, dat wil ik,’ mompelde ze. ‘Maar ik weet niet hoe en of ik dat durf.’

‘Het is heel menselijk om ongemakkelijke situaties te willen vermijden,’ zei Ylva. ‘We willen geen angst of onrust voelen. Als je met je angsten leert omgaan en ze weet te beheersen, worden ze vaak minder. Strikt genomen zijn jullie al met elkaar naar bed geweest. Je hebt je al opengesteld voor Thomas, je hebt je blootgesteld aan datgene waar je bang voor bent, hoewel je niet nuchter was. Dat was een eerste stap. Doe een nieuwe poging als jij er klaar voor bent. In nuchtere toestand, waarbij jij controle hebt over de situatie als jullie ervoor kiezen om seks met elkaar te hebben. Klinkt dat oké?’

Annie knikte.

‘Dan zien we elkaar volgende week vrijdag, zorg ondertussen goed voor jezelf.’

Annie keek weer naar de klok. De vijfenveertig minuten waren al voorbij.

‘Volgende week vrijdag,’ zei ze en ze pakte haar tas.

Dan kom ik met een afgesneden oor, dacht ze.

2

Agente Sara Emilsson probeerde de op elkaar gestapelde koffiebekers rechtop te houden terwijl ze terugliep naar de politiewagen. Haar collega Hans Nording was aan het bellen, maar knikte dankbaar toen hij de beker aanpakte.

Sara nam voorzichtig een slokje van de hete koffie en wachtte tot Nording het gesprek zou beëindigen. Een paar schoolkinderen liepen langs, en tot grote vreugde van de kinderen zette ze het blauwe zwaailicht aan. Met hun gebalde vuistjes gebaarden ze naar de auto en Sara deed hetzelfde, zoals ze Nording zo vaak had zien doen. Ze grijnsde naar haar oudere collega, die deze keer haar glimlach niet beantwoordde, maar ingespannen luisterde naar wat aan de telefoon werd gezegd.

Hans Nording was een ervaren misdaadresearcher. De betrouwbaarste collega die ze had. Hij was rustig en objectief en buitengewoon geduldig. Tijdens haar eerste jaren bij het korps van Kramfors was hij haar mentor geweest en ze had nog altijd heel veel vertrouwen in hem. Voor haar was hij meer dan een collega. Tijdens hun ritten over eindeloze wegen door de regio hadden ze het over van alles en nog wat gehad. Ze waren bevriend geraakt, soms leken ze eerder een vader en een dochter dan collega's.

Nording had gezien hoe ze reageerde op gevaarlijke situaties tijdens hun werk. Hij had haar op haar best en op haar slechtst ge-

zien en hij was er altijd om haar te begeleiden en te troosten. Maar na de vakantie had hij afwezig geleken. Net voor de zomer had hij verteld dat zijn negentigjarige vader ziek was geworden en dat hij daarom had besloten met vervroegd pensioen te gaan. Sara vermoedde dat het eigenlijk te maken had met de stress als gevolg van de gebeurtenissen van afgelopen voorjaar, toen hij in de zaak van een verdwenen tiener een flinke misser had begaan. Een lang werkzaam leven beëindigen met een mislukking was ongetwijfeld lastig.

Nording had aangegeven dat hij er de voorkeur aan gaf dat Sara hem zou opvolgen als rechercheur jeugdzaken, en hun baas had tot ongenoegen van hun collega's dat advies opgevolgd. Nording had meermaals laten blijken hoe blij hij was dat hij nu met een gerust hart kon uitkijken naar zijn pensioen.

Sara bekeek haar nieuwe rol met gemengde gevoelens. De enige vrouw zijn op een politiebureau tussen alleen maar mannelijke collega's was niet eenvoudig, alle mogelijkheden voor gelijke behandeling tussen mannen en vrouwen ten spijt. Het was blijkbaar niet toereikend dat ze had laten zien goed met kinderen en jongeren te kunnen omgaan, dat ze volledig gefocust was op haar werk en dat ze vaak dingen voor elkaar kreeg waar haar mannelijke collega's niet in slaagden. Collega's gaven steken onder water. Ze insinueerden dat ze met iemand het bed in was gedoken om de functie te krijgen. Ze beweerden dat Nording gek op haar was en dat hij was gevallen voor een collega die zijn dochter had kunnen zijn. Daar was niets van waar. Bovendien vond ze dat een belediging ten opzichte van Nording: tijdens zijn werk en naar haar toe had hij zich nooit ongepast gedragen. Hij had haar altijd als ieder ander behandeld. Er was nooit sprake geweest van toenaderingen, hij had nooit ongepaste grapjes gemaakt.

Nording hing op en zuchtte.

'Blijkbaar heeft een vrouw voor de zoveelste keer naar het bureau gebeld om te zeggen dat ze een paar dagen achter elkaar een kind

heeft horen schreeuwen daar bij de fabriek in Bollsta, maar dat ze nu niets meer hoort en dat ze het echtpaar dat daar woont al een tijdje niet heeft gezien. Dat vindt ze vreemd, omdat ze anders altijd veel lawaai maken. Ik weet wie dat zijn, bekende verslaafden. Wij moeten die kant op, de rest is blijkbaar bezig.'

De verf aan de voorkant van de drie verdiepingen tellende huurflat was afgebladderd. De toegangsdeur zat niet op slot en Nording ging Sara voor naar binnen. De buurvrouw die de politie had gebeld, had hen waarschijnlijk zien aankomen, want een vrouw met grijs haar stond in de deuropening te wachten.

'Het is daarboven, die middelste deur,' zei ze alleen maar en vervolgens deed ze hem snel dicht.

Sara liep er als eerste op af en drukte op de bel. Ze hoorde het geluid echoën door de flat en vervolgens afnemen. Een verdieping lager was geklik te horen, Sara vermoedde dat de oude vrouw meeluisterde.

Ze belde nogmaals aan. Er gebeurde niets. Voorzichtig probeerde Sara door de brievenbus naar binnen te kijken. In de hal lagen reclamefolders en post op een hoopje. Er was geen mat te zien, wel gruis en stof. En dan de geur, die onmiskenbare geur.

Sara legde haar hand op de deurkruk. Drukte hem voorzichtig naar beneden. Ze knikte naar Nording en ze deed voorzichtig de deur open, die niet op slot zat.

De stank sloeg hun vol in het gezicht. Sara begreep dat wat zich daarbinnen bevond niet meer leefde. Toch moesten ze de flat doorzoeken.

Nording trok zijn wapen en ging haar voor de hal in. Bij een half-open deur bleef hij staan, en Sara zag twee benen. Nording duwde de deur verder open en trok een grimas. Toen knikte hij naar haar ten teken dat ze verder kon komen.

Een man in een smoezelige spijkerboek en een wit overhemd lag half tegen een bad aan. De gele kunststof band zat nog om zijn bo-